UUTISET

Lisää rahaa bioenergiaan ja Makeraan

Uusiutuvan energian tuki tuplaantuu. Maatilatalouden kehittämisrahastossa paikataan aiempien vuosien alasajoa.

Hallituksen biotalous ja puhtaat ratkaisut -kärkihankkeen 300 miljoonasta eurosta suurimman osan saavat uusiutuva energia ja maatalous. Kummankin osuus on 100 miljoonaa, joka jakautuu vuosille 2016–2018.

Kaikkiin kärkihankkeisiin kuuluu sääntelyn purkamista.

Maatalousrahasta maatilatalouden kehittämisrahasto Makera saa 90 miljoonaa. Loput menevät viennin edistämiseen ja siniseen biotalouteen, jossa liiketoiminta hyödyntää vettä ja kaloja.

Viime vuonna Makera myönsi avustuksia 95 miljoonaa. Vuoden lopussa rahaa oli 272 miljoonaa.

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** pitää Makeran lisärahaa välttämättömänä, jotta rahaston toiminta ja maatalouden investoinnit turvataan.

”Vielä parempi olisi ollut, jos kaksi edellistäkin hallitusta olisi huolehtinut siitä. Nyt paikataan niiden jättämiä aukkoja.”

Hallitusohjelman tavoitteena on kohentaa ruuantuotannon kannattavuutta ja parantaa kauppatasetta 500 miljoonalla.

Biojalostamoille vauhtia

Biotaloudessa hallitus vauhdittaa 100 miljoonalla eurolla uusia biojalostamoja ja innovaatioita. Kun summa jakautuu kolmelle vuodelle, se kaksinkertaistaa viime vuosien 33–35 miljoonan tuen uusiutuvalle energialle.

Tukirahalla voidaan aloittaa esimerkiksi yksi suuri tai pari keskisuurta biojalostamohanketta, elinkeinoministeri **Olli Rehn** (kesk.) laskee. Hän sekä maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) esittelivät ministeriöidensä kärkihankkeita keskiviikkona.

Biotaloustuki saa kehuja Marttilalta. ”MTK on jo pitkään esittänyt kasvun ja työpaikkojen luomista biotalouden avulla.”

Kiertotalouteen hallitus panostaa 40 miljoonaa euroa. Siihen kuuluu maatalouden ravinneomavaraisuuden lisääminen ja huuhtoutumien vähentäminen. Lisäksi siihen sisältyy jätteiden käyttöä maarakentamisessa ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamista.

Metsätilahuojennus siirtyi

Metsässä hallitus haluaa lisätä puun tarjontaa. Puun liikkeelle saamiseksi kehitetään metsätietojärjestelmiä. Lisäksi edistetään mekaanista metsäteollisuutta sekä biotalouden tutkimusta ja pilottiohjelmia.

MTK:n mielestä tärkeä keino on metsänomistajien sukupolvenvaihdosten huojentaminen. Hallituksen tarkoitus on saada se voimaan 2017 alusta.

Marttila on pettynyt aikataulun venymiseen. Alun perin huojennus oli tarkoitus saada voimaan jo ensi vuoden alusta.

”Ilmeisesti taustalla on poliittista vääntöä. Asian venyminen harmittaa, sillä nyt mahdollisen korjausliikkeen tekemiseen jää vähemmän aikaa.”

MTK:n tietojen mukaan hallitus aikoo toteuttaa uudistuksen perintö- ja lahjaveron kautta. Silloin huojennus olisi sidoksissa myel-vakuutukseen.

”Sinällään tämä kirjaus on positiivinen ja puun tarjontaa lisäävä. Toivottavasti metsäteollisuus nyt investoi riittävästi tuotannon kasvattamiseen, että puulle riittää käyttöä”, MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** toteaa.

HEIKKI VUORELA
JARMO PALOKALLIO

Lisää aiheesta sivulla 9.

Biotalouden kärkihankkeet

Lisärahoitus kaudella 2016–2018

MT

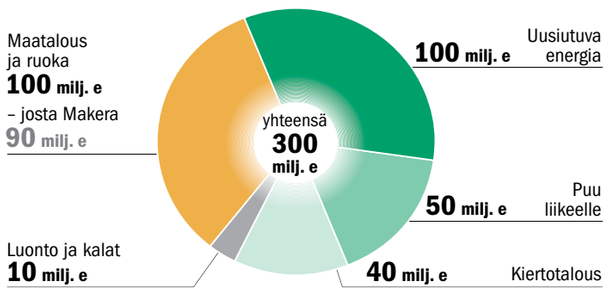

MARKKU VUORIKARI

”Millään osapuolella ei voi olla veto-oikeutta”, elinkeinoministeri Olli Rehn rajaa jatkokeskusteluja Suomen kilpailukyvyn parantamisesta.

Rehn: ”Enemmän yrittäjiä ja työn mahdollisuuksia”

Bioenergia on merkittävä mahdollisuus maakunnille, elinkeinoministeri **Olli Rehn** (kesk.) sanoo.

”Se merkitsee enemmän yrittäjiä ja työn mahdollisuuksia.”

Ministeri on ilmeisen toiveikas ja tyytyväinen, onhan hän itsekin lähtöisin maakunnista, Mikkelistä. Maataloudesta suorinta tietoa tulee langolta, jolla on maitotila.

Nykyisen tavoitteen mukaan uusiutuvan energian osuuden tulee olla 38 prosenttia 2020. Se saavutetaan ja seuraavalla vuosikymmenellä osuus nostetaan puoleen, ministeri vakuuttaa.

Turpeen Rehn lukee ”hyvin pitkällä ajalla uusiutuvaksi”.

”Se on kotimainen energialähde. Oletan, että se on jatkossakin merkittävä.”

Puulla on keskeinen rooli. ”Suomella on varaa lisätä vihreän kultansa hyödyntämistä. Kasvu ylittää hakkuut selvästi, puuta riittää erilaisiin tarkoituksiin.”

Ei vain biojalostamoihin, vaan myös puurakentamiseen, Rehn tähdentää. Puurakentamista edistetään muun muassa purkamalla sitä estäviä säädöksiä.

Ydinvoimaa siirtymäajaksi

Ministeripestin myötä Rehnille, ydinvoiman epäilijälle, on langennut ydinvoimalahankkeiden edistäminen.

”Tavoitteena on vihreä talous. Mutta hyvin pitkän siirtymäajan tarvitsemme ydinvoimaa tänne kylmän Pohjolan perukoille”, Rehn täsmentää. Hänelle ydinvoima on pienempi paha kuin ilmastonmuutosta nopeuttava hiili.

”Tätä mieltä olen ollut jo parikymmentä vuotta. Keskustan puoluekokouksessa 1992 kannatin puheenjohtaja **Esko Ahon** linjausta, ettei ydinvoimalta suljeta ovea kokonaan.”

Rehnin mukaan on tärkeää, että Suomessa on jatkossakin edullista sähköä, kun muut kustannukset ovat suuria kilpailijamaihin verrattuna.

Nyt vastuu hallituksella

Yhteiskuntasopimuksen kaatuminen sai Rehnin tokaisemaan, että korporatismista siirryttiin parlamentarismiin. Hän sanoo vain todenneensa, mitä tapahtui.

”Perustavoite ei hävinnyt: on löydettävä reitti, jolla kilpailukykyyn saadaan nopea korjaus. Kansanvaltaisessa yhteiskunnassa hallituksella on pohjimmainen vastuu saada asiat kuntoon.”

Rehnin mukaan keinoista keskustellaan yhä myös työmarkkinajärjestöjen kanssa. Esille tulevat ainakin paikallinen sopiminen, kokonaistyöajan pidentäminen ja niiden vastapainoksi työntekijän muutosturva.

”Millään osapuolella ei voi olla veto-oikeutta”, Rehn toteaa.

Mökille uusi laituri

Muuten sanojaan tarkasti harkitseva Rehn vapautuu, kun puheeksi tulee kesä maaseudulla, mökillä Mikkelissä.

”Nautin suomalaisesta maaseudusta ja sen antimista. Kesäloma oli rikkonainen, mutta laituri saatiin uusituksi.”

HEIKKI VUORELA

MINISTERIKIERROS

Biojalostamotuesta ehkä kilpailu

Biojalostamohankkeille kaavaillusta lisätuesta saatetaan järjestää kilpailu. Hallitus vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöä lisääviä ja energiatehokkuutta parantavia hankkeita 100 miljoonalla eurolla. Summa jakautuu vuosille 2016–2018.

Tukea voidaan maksaa monenlaisiin hankkeisiin biojalostamoiden lisäksi esimerkiksi sähköautojen edistämiseen tai aurinkopaneeleihin.

> Keskeinen tavoite on saada liikkeelle demohankkeita.
>
> ANJA LIUKKO

Hakemuksia on hallitusneuvos **Anja Liukon** mukaan ruuhkautunut työ- ja elinkeinoministeriöön sekä elykeskuksiin, koska vuosittainen 35 miljoonan euron tuki ei ole riittänyt.

”Nyt keskeinen tavoite on saada liikkeelle demohankkeita, joissa kokeillaan jotain uutta teknologiaa. Tällaiseen voidaan ohjata isompi summa kilpailutuksen kautta.”

Liukko arvioi, että kilpailutusta harkitaan todennäköisesti biojalostamoiden kohdalla.

Tukea on myönnetty St1:lle, joka ryhtyy valmistamaan biopolttoainetta sahanpurusta Kajaanissa. Myös Myllykoskelle suunniteltu **Aate Laukkasen** olkietanolihanke on hyväksytty tuen piiriin. Tukea sai myös Neste Oilin investointi Naantaliin.

Green Fuel Nordic suunnittelee pyrolyysiöljyä tuottavia biojalostamoja Iisalmeen, Lieksaan ja Savonlinnaan. Toistaiseksi yhtiö ei ole onnistunut saamaan rahoitusta hankkeilleen.

Green Fuel Nordicin toimitusjohtaja **Timo Saarelainen** kehuu hallituksen linjausta strategisista kärkihankkeista.

”Nyt pitää vivuttaa liikkeelle uudet hankkeet, joihin pankit eivät halua lähteä mukaan”, Saarelainen sanoo.

Uusille hankkeille pitäisi hänen mukaansa myös avata markkinaa niin, että lailla velvoitetaan käyttämään uusiutuvia polttoaineita fossiilisten sijasta.

JUHA KAIHLANEN

Kuntien tehtäväremontti jatkuu, sote-alueista päätökset lokakuussa

Hallitus on pyytänyt taas kunnilta ja eri ministeriöiltä näkemyksiä kuntien karsittavista tehtävistä ja velvoitteista, kertoo kunta- ja uudistusministeri **Anu Vehviläinen** (kesk.).

Hän myöntää, että kuntien tehtäväremontti ja miljardin euron säästötavoite ei ole helppo.

Vehviläisen mukaan hallituksen muodostamisen jälkeen kuntien tehtävät ovat kasvaneet entisestään. Valtiovarainministeriö kartoitti hiljattain, että lakisääteisiä tehtäviä on 535.

”Kesän jälkeen niiden määrä on noussut jo 610:een”, Vehviläinen toteaa.

Kuntien tehtävälistan laadinnassa Vehviläinen aikoo tiukentaa otettaan. Kuntasäästöjen tavoiteaikataulu on tiukka. Jo ensi viikolla pidettävässä budjettiriihessä kuullaan esityksiä kuntia koskevien vastuiden muutoksista.

”Syksyn aikana sapluunan on oltava selvä.”

VM:ssä laaditaan maaliskuuhun mennessä laskelmat siitä, miten säästöt toteutuvat. Tarvittavat lait valmistellaan ja säädetään vuosina 2016–2017.

Hallitus järjesti eilen kolmannen tiedotustilaisuuden kärkihankkeistaan. Torstaina vuorossa olivat hyvinvoinnin ja terveyden uudistukset.

Sote-uudistukseen luvassa vauhtia

Sote-uudistus etenee eduskuntaan aikaisintaan syksyllä 2016. Peruspalveluministeri **Juha Rehula** (kesk.) sanoo, että sote-alueiden määrästä päätetään lokakuun aikana.

Myös palvelujen rahoitusmallista luvataan päätös.

Aikataulu on nopea. Vuoden loppuun mennessä päätetään myös esimerkiksi ICT-ohjauksesta ja rakennusinvestointien koordinoinneista.

Sote-lait lähtevät lausuntokierrokselle huhtikuussa 2016. Eduskunnan syyskäsittelyn jälkeen järjestämislaki tulee suunnitelmien mukaan voimaan kesällä 2017.

Perustuloa kokeillaan kunnissa

Sosiaali- ja terveyspalveluihin on luvassa uudistuksia. Hallitus aikoo toteuttaa perustulokokeilun.

Sosiaali- ja terveysministeri **Hanna Mäntylä** (ps.) sanoo, että tarkoitus on selvittää, voidaanko perustulon avulla vähentää köyhyyttä, sosiaalietuuksiin liittyvää byrokratiaa ja kannustaa ihmisiä työntekoon.

”Myös asumisperusteisen sosiaaliturvajärjestelmän hyödyt ja haitat selvitetään: miten esimerkiksi ulkomaille maksettava etuudet kohdentuvat”, Mäntylä kertoo.

JANNE IMPIÖ

Pohjois-Karjalan osuuskauppa pärjäsi parhaiten

Viime vuonna Pohjois-Karjalan osuuskauppa PKO kasvatti liiketoimintaansa eniten verrattuna muihin osuuskauppoihin. Pohjalainen Osuuskauppa KPO nousi toiselle sijalle, ja Eekoo Etelä-Karjalasta ja Osuuskauppa PeeÄssä Pohjois-Savosta jakoivat kolmannen sijan. Tiedot ilmenevät Osuustoiminta-lehden tuoreesta vertailusta.

Viime vuonna 14 osuuskaupan liikevaihto laski, mutta seitsemän onnistui sen kasvattamisessa.

Osuuskaupoista PeeÄssä maksoi viime vuonna eniten bonusta, maksutapaetua, osuuspääoman korkoa ja ylijäämän palautusta keskimäärin yli 260 euroa kotitaloutta kohden.

Pankeista paras palkitsija oli vain 800 jäsenen Nagu Andelsbank. Sen jäsenet saivat keskimäärin 153 euroa.

Lähi-Tapiola oli vakuutuspuolen suurin asiakasomistajien palkitsija.

Osuuskunnat ja keskinäiset yhtiöt maksoivat yhteensä etuja ja bonuksia noin 6,3 miljoonalle jäsenelleen 681 miljoonaa euroa, keskimäärin 110 euroa jäsentä kohden.

OP-ryhmä ja Metsä Group menestyneimmät

Osuustoiminta-lehden vertailun mukaan osuustoiminnallisista yrityksistä OP-ryhmä ja Metsä Group menestyivät viime vuonna parhaiten.

Venäjän asettama EU-tuotteiden vientikielto ajoi Valion ahtaalle, ja yhtiö joutui luovuttamaan kolmossijan PKO:lle.

Siinä, missä Valion viime vuoden tulos jäi tappiolle, Arla Suomi, Maitokolmio, Satamaito ja Maitomaa kasvattivat liikevaihtoaan ja tulostaan.

> Viime vuonna 14 osuuskaupan liikevaihto laski, mutta seitsemän onnistui sen kasvattamisessa.

Lihataloista HK Scanin liikevaihto tipahti ja Atrian nousi viime vuodesta.

Vihannespuolella Närpiön Vihannes onnistui kasvattamaan liikevaihtoaan noin 4 prosenttia.

Ålands Trädgårdshallin (ÅTH) ja Vihannes-Laitila Oy:n toiminta jatkui lähes ennallaan.

Munakunnasta tuli viime vuonna omistajaosuuskunta.

MAIJA ALA-SIURUA

TEM arvioi räjähdeasetuksen uudelleen

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ilmoitti eilen torstaina ottavansa heti uudelleen arvioitavaksi patruunoiden kotisäilytystä koskevan kohdan uudessa räjähdeasetuksessa. Tarkoituksena on palauttaa kotisäilytystä koskeva säännös entiselleen vielä syyskuun aikana.

Patruunat ja ruuti on aiemman säännön mukaan pidettävä lukitussa kaapissa siten, että ne eivät joudu asiattomien haltuun.

TEM kumoaa siten Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin määräykset, jotka tulivat voimaan käytännössä ilman siirtymäaikaa syyskuun alusta.

Muun muassa Metsästäjäliitto ja keskustan kansanedustaja **Mikko Kärnä** pitivät kotisäilytyksen määräyksiä kohtuuttomina.

Ampumatarvikkeita, kuten ruutia, nalleja ja patruunoita, pitää Tukesin mukaan säilyttää kotona tilassa, joka kestää palamatta puoli tuntia. Patruunoissa räjähteitä kuitenkin suojaa hylsy, luoti- tai haulikuppi tai nallin kuori, jolloin ne muodostavat Metsästäjäliiton mukaan pienemmän paloturvallisuusriskin kuin monet kodin kemikaalit.

Kärnä kutsui kaappien merkitsemisvelvoitetta turhaksi sääntelyksi, joka aiheuttaa lisäksi tarpeettomia lisäkustannuksia ammunnan ja metsästyksen harrastajille.

TEM:n mukaan saatu palaute osoittaa, että patruunoiden ja muiden kotona säilytettäviin ampumatarvikkeiden säilytys on perusteltua järjestää yhdenmukaisesti aseiden kanssa. Sääntelyn uudistamista tullaankin jatkossa arvioimaan yhdessä sisäministeriön kanssa, jolle kuuluu ampuma-aselaki.

KAIJALEENA RUNSTEN

fendt.fi

FENDT

Fendt-traktorit nyt erikoishintaan!
(emme uskalla edes julkaista hintoja)

Hyödynnä huipputilaisuus ja satsaa raakaan voimaan, jota on ilo ja nautinto hallita. Fendt-traktorit ovat täynnä huippuominaisuuksia ja ne ovat tehoonsa nähden myös mukavan kompakteja. Tätä tilaisuutta ei kannata ohittaa: portaattomalla Vario-vaihteistolla varustettuja 200-900-sarjan laatulaitteita on nimittäin saatavana juuri nyt sellaiseen hintaan, että emme voi sitä tässä edes kertoa. Ota pikimmiten yhteyttä lähimpään Fendt-jälleenmyyjään.

Tutustu laajaan Fendt mallistoon : **fendt.fi**

AGCO Your Agriculture Company
Fendt - AGCO Corporationin tuotemerkki

Valtuutettu Fendt-jälleenmyynti: Fendt/Valtra-myyjät AGCO Suomi Oy, 020 45 501 www.fendt.fi